

Selvevaluering med baggrund i værdigrundlaget 2019

Bestyrelsen på Grejsdalens Efterskole (GE) besluttede på bestyrelsesmødet juni 2013, at selvevalueringen i umiddelbar nærmeste fremtid skal laves på baggrund af følgende rækkefølge: 2013: Kristendom, 2015: Trivsel. 2017: Pædagogik og så fremdeles i loop indtil andet evt. besluttes.

Hvert år laver vi en evaluering blandt forældre og elever ved skoleårets afslutning. Der er mulighed for at spørge baglandet. Hvis svar, der skal danne grundlag for den årlige evaluering, besluttet af bestyrelsen senest i udgangen af april måned. I denne omgang er valget landet på det pædagogiske personale.

Med afsæt i to af hinanden uafhængige tanker om visioner for GE på den årlige SUS (Styrkebaseret UdviklingsSamtale) har vi diskuteret den kristne kultur på GE. De to visioner dannede på et pædagogisk rådsmøde afsæt for en længere og ærlig snak om, hvad vi ser som udfordringer, styrker, trusler og muligheder for det kristne grundlag for GE siden etableringen i 1934 og den kristne kultur i hverdagen på GE i dag.

Overordnet om evalueringen

Hele det pædagogiske personale deltog i en åben diskurs om ovenstående emne. Alles udsagn er ført til referat i vores digitale protokol. Summen af denne selvevaluering er de udsagn, som vi har vurderet væsentlige for nærværende evaluering.

Vi er glade for debatten og vurderer, at den samlet set giver os et værdifuldt indblik i, hvad der rører sig i den enkelte pædagogiske medarbejder og angiver en retning for det fortsatte vigtige arbejde for at være en anderledes stemme ind i den altid herskende ungdomskultur.

De forskellige input fordeler sig på følgende overskrifter, hvoraf de første tre står for 25 af de 30 kommentarer fra mødet:

- Vi ønsket at være en efterskole, der tydeligt står ved sine kristne værdier
- Vi ønsker at være i dialog med eleverne
- Vi ønsker at kommunikere på en måde, som ikke skaber dårlig samvittighed
- Vores volontører laver frivilligt, kristent ungdomsarbejde
- Vi tilbyder smågrupper, hvor eleverne frivilligt kan mødes og snakke om kristendommens indhold
- Vi ønsker at skabe rum for bøn
- Vi afholder daglige andagter

Nærværende selvevaluering vil fokusere på de første tre punkter, da de fyldte mest i samtalen

1. Vi ønsket at være en efterskole, der tydeligt står ved sine kristne værdier

Citater fra mødet:

- *Vi kan blive mere tydelige omkring, hvem Gud er*
- *Frelsen uden et "men" skal vi være tydelige på. Helliggørelsen udspringer af det og det skal vi ikke være bange for*
- *Hvordan sikrer vi en hjemmebaneoplevelse for vores troende elever? Er det ved at sætte rammer? Påtale/ikke påtale? Vores troende elever må ikke føle sig på udebane*
- *Den professionelle grænse er væsentlig at fastholde. Det kristne præg i dagligdagen skal være personligt, men også fastholdes i rammer. Eleverne skal vide, at det er noget skolen og lærerne bakker stærkt op om, men det skal være et åbent tilbud*

Vi er på Grejsdalens Efterskole bevidste om, at vi har valgt en vanskelig strategi og har placeret os mellem to stole.

På den ene side vil vi være en efterskole, som klæder unge kristne på til den virkelighed og verden, der venter dem på ungdomsuddannelse og studium, hvor de ikke på samme måde er i en tryk ramme med nære relationer med lærere og medstuderende. Det mener vi, at vi gør bedst ved at undervise og forkynde sandt om Bibelens kernebudskaber samtidig med at eleverne oplever gode venner, som ikke er flasket op i kristen kontekst – og oplever disse venner stille spørgsmål til tro og praksis. Det skubber den unge kristne i retning af selv at finde svar på tilværelsens store spørgsmål i stedet for blindt at adoptere forældrenes livssyn. Det er vores helt klare overbevisning, at det giver stærkere rødder til at modstå de storme, som kommer senere i livet.

På den anden side vil vi være en efterskole, hvor unge uden kirkelig tilknytning eller tanker om tro også kan finde (et) hjem og opleve et godt, forpligtende fællesskab.

I mødet mellem disse to livssyn ønsker at vi skabe forståelse og respekt for de valg, vi hver især træffer i livet. Vi ønsker at nedbryde de fordomme, som så nemt kan opstå i mødet med noget, man ikke forstår og kender.

Det er efterskolens opgave at sætte rammer, der fremmer dette respektfulde møde og skaber grobund for større forståelse for tro, holdninger og meninger.

Vi balancerer det obligatoriske og det frivillige. Der, hvor der ligger et dannelsesaspekt, er deltagelsen obligatorisk. Det handler om morgen- og aftensamlinger og deltagelse i søndagsgudstjenesten, hvis man er på efterskolen i weekenden.

Hvor det i højere grad handler om et personligt åndsliv, er deltagelsen frivillig. Det handler her om deltagelse i weekendalejre, lovsang, smågrupper og Impact, som er volontørernes bud på et kristent ungdomsarbejde.

Vi gør således ikke forskel på eleverne. Alle elever skal vide sig set, respekterede og afholdte – uanset tilknytning til kirke og tro. Ingen elev må forlade Grejsdalens Efterskole og være i tvivl om, at han eller hun er elsket af Bibelens Gud, som til enhver tid står parat med åbne arme for at byde velkommen hjem.

2. Vi ønsker at kommunikere på en måde, som ikke skaber dårlig samvittighed

Citater fra mødet:

- *Mange elever har oplevelser af ikke at slå til i forhold til tro, "hvad skal jeg gøre" mv.*
- *Hvordan skaber vi mere frie rum til det at være på vej?*
- *Vi skal tale med respekt og ikke "overhælde"*
- *Vi tør være uperfekte mennesker, hvor Gud er virkeligheden. Det skal vi fortsat turde*

Den under punkt ét behandlede tydelighed skal gå hånd i hånd med en respektfuld kommunikation med vores elever. Det betyder, at vi kan tale kristne forventninger med de elever, som åbenlyst bekender deres tro, hvorimod vi ikke kan eller vil forvente den samme grad af opmærksomhed på bibelske principper fra de elever, som ikke selv vil kalde sig troende.

Det giver os nogle kommunikative svære vilkår, hvor kommunikatoren skal være sig bevidst, hvem der er modtageren af det sagte.

Derfor er respekten en afgørende ingrediens. For mange af vores elever er mødet med voksne, for hvem troen på Jesus har influerende betydning på livet, nyt og anderledes. Vi oplever jævnligt, at de unge spejler sig i de voksne på efterskolen og fx siger, at "hvis det at tro betyder, at jeg skal vide så meget, så er det ikke noget for mig".

Den opfattelse skal vi modvirke ved selv at være ærlige om vores tvivl og nederlag og skabe rigeligt med rum for den unge til selv at være på vej med alle de spørgsmål, den tvivl og den spirende tro, som den unge har.

3. Vi ønsker at være i dialog med eleverne

Citater fra mødet:

- *Mange spontane samtaler. Det går godt, der er mange der interesserer sig og fascineres*
- *Vi er inde i noget godt, fordi det er levende og dynamisk. Samtalerne kommer oftest spontant*
- *De spontane lovsangsaftener og samtaler fungerer godt. Eleverne skal altid vide, at de kan komme til os*
- *Det personlige ansigt på den kristne er noget eleverne har brug for. Det må ikke blive fjernet for os, for struktureret, for så mister det noget af sin integritet*
- *Ægtheden og nærværen fra vores side er væsentlig*

Et helt centralt element for den måde vi driver efterskole på Grejsdalens Efterskole på, er relationerne mellem vi voksne og eleverne. Vi investerer tid, kræfter og nærvær på at give alle de bedste betingelser for, at respektfulde, kærlige og ærlige relationer opstår mellem os, der har en hverdag på efterskolen.

Disse relationer er vigtige for den dialog, vi har med eleverne om kristendom og tro. Vi stiller os til rådighed for spørgsmål og vejledning, men vi tvinger ingen til at gå ind i dét rum med os.

Nogle elever griber bolden og bruger i større eller mindre grad en eller flere voksne i samtaler om kristendom og tro. Andre har ikke det behov, men deltager i de obligatoriske programpunkter uden at gøre et større nummer ud af det.

Vores opgave er at skabe de bedste og trykkest rammer for sådanne samtaler. Om det et ønske fra en elev om en aftenbøn på godnatrunden eller en længere snak på en aftenvagte med en eller flere elever er for så vidt underordnet. Uanset tid og sted skal rammen være god og tryk – og det er medarbejderens opgave at skabe denne ramme.

Det er underordnet om læreren holder en andagt for hele holdet eller sidder i en 1:1-samtale med en elev, så skal integriteten bevares. Vi skal ikke foregøgle noget, men svare ærligt og reelt i det omfang, vi kan. Vi er ikke bange for at give en samtale videre, hvis man strandeder i en blindgyde, hvor der ikke kan gives fyldestgørende svar.

Dét sagt så må fastsatte rammer ikke bremse spontane initiativer, som kan opstå særligt på en vagtaften. Rammerne skal være en trykthed, som kan tages med ind i det spontane og dér skabe en genkendelighed, som skaber netop trykthed.

De gode relationer mellem voksne og elever skaber allerede mange gode og tillidsfulde samtaler, og det vil vi fortsat med investere i, da vi nødtigt ville undvære den måde at være sammen på.

Ledelsen på Grejsdalens Efterskole 2019

Helle Brorson og René Brorson